

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

ASUTUSESISESEKS KASUTAMISEKS

Teabevaldaja: Andmekaitse Inspeksioon

Märge tehtud: 03.02.2021

Juurdepääsupiirang kehtib kuni: 03.06.2096

Alus: AvTS § 35 lg 1 p 12

ETTEKIRJUTUS-HOIATUS isikuandmete kaitse asjas nr 2.1.-1/21/1550

Ettekirjutuse tegija Andmekaitse Inspeksioon

Ettekirjutuse tegemise aeg ja koht 03.06.2021, Tallinnas

Ettekirjutuse adreassaad – isikuandmete töötleva Viimsi Uudised OÜ
 – address: Pärnu maakond, Pärnu linn, Pärnu linn, Papli tn
 19-1, 80012
 e-posti address: ivo@rullrumm.ee

Isikuandmete vastutav isik **töötleva** juhatuse liige

Koopia kaebajale: xxx

RESOLUTSIOON:

Isikuandmete kaitse seaduse (IKS) § 56 lõike 1, lõike 2 punkti 8, § 58 lõike 1 ning isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) artikli 5 lg 2 ja artikli 6, samuti IKÜM artikli 58 lõike 1 punkt 1 ning arvestades sama lõike punkti e ning artikli 58 lõike 2 punkt d alusel teeb inspeksioon täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:

Esitada IKÜM artikkel 15 alusel XXX-ile koopia tema kohta töödeldavatest isikuandmetest osas, kus see ei kahjusta teiste isikute õigusi ja vabadusi.

Määrán ettekirjutuse täitmise tähtjaks **18.06.2021. a.**

Ettekirjutuse täitmisest teatage hiljemalt selleks tähtjaks Andmekaitse Inspeksioonile.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Käesoleva ettekirjutuse saab vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades kas:

- haldusmenetluse seaduse kohase vaide Andmekaitse Inspeksioonile või
- halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tallinna Halduskohtusse (sel juhul ei saa enam samas asjas valet läbi vaadata).

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

SUNNIRAHA HOIATUS:

Kui ettekirjutus on jäetud määratud tähtjaks täitmata, määrab Andmekaitse Inspeksioon ettekirjutuse adreassaadile isikuandmete kaitse seaduse § 60 alusel:

sunniraha 2000 eurot.

Sunniraha võib määrata korduvalt – kuni ettekirjutus on täidetud. Kui adreassaad ei tasu

sunniraha, edastatakse see kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Sel juhul lisanduvad sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud täitekulud.

FAKTILISED ASJAOLUD:

19.04.2021 esitas XXX (kaebaja) oma esindaja XXX-i vahendusel inspeksioonile kaebuse.

21.05.2021 tegi inspeksioon Viimsi Uudised OÜ-le (töötlejale) ettepaneku hiljemalt 31.05.2021 kaebajale kas väljastada kaebajale koopia tema isikuandmetest või keelduda andmete väljastamisest esitades selleks selge viide siseriiklikule õigusnormile, mis lubab IKÜM artikkel 23 alusel isiku õigusi piirata.

31.05.2021 saatis töötleja inspeksioonile vastuse, aga ei täitnud ettepanekut.

01.06.2021 tegi inspeksioon töötlejale täpsustuse, et sõltumata edastatud jõustunud kohtumäärustest, ei ole sellega automaatselt inspeksiooni järelevalvemenetlus lõppenud ja tal on kohustuslik ettepanek täita. Töötlejale selgitati, et tegemist on kahe eraldiseisva menetlusega. Samuti pakuti töötlejale võimalust telefonikonsultatsiooniks, kuna viimasest vastusest selgus, et töötleja on ekslikult aru saanud ettepanekust seoses kolmandate isikute andmete väljastamisega (ettepanekuga kohustati töötlejal vaid kaebaja andmetest koopiaid väljastama ja sealjuures selgitati, et kolmandate isikute andmete väljastamisest keeldumine toimub IKÜM artikkel 15 lõige 4 alusel). Aga selgitusvõimalusest töötleja ise keeldus, soovides suhelda vaid kirjalikult. Seetõttu ei jää inspeksioonil muud üle, kui teha käesolev ettekirjutus.

KAEBAJA SELETUS:

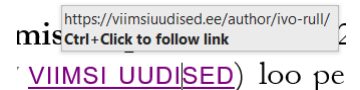
Väljavõte 19.04.2021 kaebusest:

08.12.2020 avaldas portaalipidaja enda veebilehel loo pealkirjaga „Tiitli Viimsi Vedur 2020 said Andres Jaanus ja Märt Puust, Viimsi Piduri tiitliga pärjati XXX“ (lisa 4).¹ Nimetatud loo pdf-väljatrüki lk-l 4 on järgmine tekst:

Viimsi Pidur 2020 on XXX

Vastanute ülekaaluka arvamuse kohaselt (101 häält) andis toimetuse tiitli Viimsi Pidur 2020 volikogu Reformierakonna nimekirja asendusliige XXX-ile. „Seega on ta kehtiva õiguse tähenduses isik, kes valdab avaldajate poolt nõutavaid andmeid ning tal on need andmed olemas.

Eelnimetatud postitused avaldas Ivo Rull. See on tõendatud läbi selle, kui liigutada hiirekursor by VIIMSI UUDISED peale, mille järel avaneb selline link nagu on toodud kõrvalasuval pildil.

Kokkuvõte. 08.12.2020 loo teksti kohaselt pidi vähemalt 101 erinevat inimest saatma toimetus@viimsiuudised.ee enda „hääle“ ja (mõned) ka põhjendused. Seega peab Viimsi Uudised OÜ-l olema vähemalt 101 erinevat e-kirja, milles suuremal või vähemal määral (aga minimaalselt nime näol) on töödeldud andmesubjekti isikuandmeid.

Viimsi Uudised OÜ ei ole ajakirjandusväljaanne, mis võik isikuandmete kooskõlastamata jätmisel tugineda avalikkuse huvile ja ajakirjanduslikule tegevusele. Kuid isegi selle asjaoluga tulnuks Viimsi Uudised OÜ-l väljastada andmesubjektile teave tema isikuandmete töötlemise kohta.

19.02.2021 saatis andmesubjekt lepingulise esindaja vahendusel Viimsi Uudised OÜ-le nõudekirja, milles nõudis muu hulgas ka seda, et Viimsi Uudised OÜ väljastaks andmesubjektile tema isikuandmeid sisaldavad materjalid (lisad 5 ja 6). Viimsi Uudised OÜ sai küll nõudekirja kätte, kuid ignoreeris seda (lisa 7).

Alltoodud õiguslikel põhjendustel leiab andmesubjekt, et Viimsi Uudised OÜ rikkus tema isikuandmete töötlemise nõudeid ning palub Andmekaitse Inspeksioonilt alustada Viimsi Uudised OÜ suhtes menetlus ning kohustada Viimsi Uudised OÜ-d täitma seadusest tulenev kohustus anda andmesubjektile teavet tema isikuandmete töötlemise kohta ning väljastada

¹ Arvutivõrgus: <https://viimsiuudised.ee/koik-uudised/tiitli-viimsi-vedur-2020-said-andres-jaanus-ja-mart-puust-viimsi-piduri-tiitliga-parjati...>

andmesubjektile tema kohta kogutud isikuandmed.

ISIKUANDMETE TÖÖTLEJA SELETUS:

31.05.2021 vastuses:

Vastuseks Teie poolt 21.05.21 tehtud ettepanekule saadan Harju Maakohtu 01.02.2021 kohtumääruse tsiviilasjas 2-20-19232 ning Tallinna Ringkonnakohtu 17.02.21 kohtumääruse tsiviilasjas 2-20-19232 (manuses).

Nagu näete, on olemas lõplikult jõustunud kohtulahend, millega Viimsi munitsipaalpoliitik XXX-i katse sekkuda sõltumatu kogukonnaportaali Viimsi Uudised tegevusse andmete töötlemise argumentide alusel on jäetud rahuldamata.

Avaldan kahetsust, et XXX on oma esindaja XXX-i vahendusel püüdnud nüüd teha Andmekaitse Inspeksioonist sõltumatu meediakanali ahistamise tööriista.

01.06.2021 vastuses:

Kas olete asunud vaidlustama Eesti Vabariigi kohtusüsteemis langetatud ja jõustunud otsust?

Ühtlasi soovin Teile enne sisulise vastuse andmist Teilt täiendavat selgitust, kuidas XXX-i poolt soovitatavad isikuandmeid ei kahjusta anonüümsust eeldanud lugejaküsitlusele vastanute privaatsust?

Kas olen millestki valesti aru saanud kui eeldan, et Andmekaitse Inspeksioon ei peaks antud kaasuses kaitsema mitte Viimsi võimupoliitiku huvi selgitada lugejaküsitluses osalenute ja tema suhtes kriitilisi väärtushinnanguid jaganute isikuandmeid, vaid hoopis kaitsema isikuid, kes antud küsitluses osaledes eeldasid oma anonüümsust ja privaatsust?

Ühtlasi tunnen huvi, kas Andmekaitse Inspeksioon on ka varasemalt menetlenud analoogseid kaasuseid, kus näiteks mõni Delfi või Postimehe lugejaküsitluse tulemustega rahulolematu poliitik soovib teada, kes nimeliselt on tema tegevust kriitiliselt hinnanud.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

I Isikuandmete töötlemine

Esmalt selgitame, et isikuandmete kaitse üldmäärust (IKÜM) kohaldatakse kas isikuandmete täielikult või osaliselt automatiseeritud töötlemise suhtes ja isikuandmete automatiseerimata töötlemise suhtes, kui kõnealused isikuandmed kuuluvad andmete kogumisse või kui need kavatsetakse andmete kogumisse kanda. Seega ei saa nõuda nt üksnes suuliselt töödeldavate andmete osas tutvumist või kustutamist.

Igasuguseks isikuandmete töötlemiseks peab olema õiguslik alus, milliste mitteammendav loetelu on toodud isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) artikkel 6 lõikes 1. Eriilgiliste isikuandmete töötlemiseks on vajalik mõni IKÜM artikkel 9 lõikes 2 toodud alustest.

Ajakirjanduslikul eesmärgil isikuandmete nõusolekuta avalikustamine saab toimuda isikuandmete kaitse seaduse § 4 alusel. Küll aga on ilmselge, et töötlejal on kaebaja kohta rohkem andmeid, kui artiklis avalikustatud andmed, mis on kaebajale juba teada ja mille esitamist kaebaja ei ole taotlenud. Antud juhul huvitavad kaebajad seoses mainitud artikliga kaebaja kohta kogutu isikuandmed.

II Andmesubjekti õigus tutvuda enda andmetega

Andmesubjektil on IKÜM artiklist 15 tulenev õigus tutvuda enda kohta kogutud isikuandmetega ja saada selgitusi töötlemise asjaolude kohta. See säte annab kaebajale õiguse nõuda **koopiat enda kohta käivatest isikuandmetest, mitte teiste inimeste andmetest.** Samuti

ei tähenda see automaatset õigust saada koopiat konkreetsest dokumendist. IKÜM artikkel 15 lõige 4 alusel keeldutakse koopia saamise õigusest selles osas, mis kahjustab teiste isikute õigusi ja vabadusi. Lisaks kuna tegemist on meediaväljaandega, siis võib kohalduda puudutatud isikute osas ka allikakaitse².

Teisisõnu – kaebajal ei ole õigust saada teiste inimeste nimesid ega muid andmeid. Tal on õigus saada üksnes tema enda kohta käivad andmed, sh kellegi teise väited või hinnanguid tema kohta, kuid seda ilma teise inimese nimeta. Üksnes asjaolu, et teise isiku poolt vastutavale töötlejale edastatud kaebaja kohta käiv teave on halvustavas ja ebatsensuurses stiilis, pole aluseks selliste väidete või hinnangute väljastamisest keeldumisele. Kaebajale tema enda kohta käivate isikuandmete väljastamisest keeldumiseks tuleks põhjendada, kuidas tema enda andmete talle väljastamine kahjustaks kolmandaid isikuid.

On andmetöötleja enda valik, kas esitada isikule koopia algsest dokumendist/failist jms (kattes teisi isikuid kahjustava osa kinni) või teha dokumendist ainult kaebaja isikuandmete kohta väljavõte ja esitada sellest isikule koopia.

Selgitame, et töötlejal on kohustus isiku IKÜM artikkel 15 nõudele ühe kuu jooksul vastata ja sellele mitte vastamisega rikkus töötleja vastamise kohustust. Samuti ei täitnud töötleja inspektsiooni ettepanekut ja ei ole vastanud kaebajale ka seal antud tähtaja jooksul.

III Kohtumenetlus vs inspektsiooni järelevalvemenetlus

Täpsustavalt selgitame üle ka selle, et algatatud järelevalvemenetlus on kohtumenetlusest sõltumatu. 01.02.2021 Harju Maakohtu määruses nr 2-20-19232 on jätnud kohus rahuldamata kaebaja taotluse algatada eeltõendamismenetlust. Kohus on määruses leidnud, et kaebaja eesmärk eeltõendamismenetluse algatamiseks on tuvastada isikud, kes esitasid tema nime tiitli Viimsi Pidur 2020 nominendiks. Kokkuvõtvalt on kohus leidnud, et isikule on teada avalikustaja, kes avaldatu eest vastutab ja kelle vastu on kaebajal võimalus vajadusel nt VÕS § 1046 lg 1 alusel kohtusse pöörduda. Sealjuures on kohus viidanud, et kaebajal on võimalus selgitada vastavad asjaolud välja kui on algatatud põhimenetlus avalikustaja suhtes.

Oma menetluses on kohus hinnanud vaid seda, kas isikul on õigus taotleda kohtult, et kohus tuvastaks, kes on tema kohta meediaväljaandele andmeid edastanud. Inspektsioonile esitatud taotluses küsib isik IKÜM artikkel 15 alusel enda kohta käivaid isikuandmeid, mitte teiste inimeste nimesid, seega on tegemist erinevate nõuetega, mis ei ole üksteisest sõltuvuses. Sealjuures ei ole kohus kaebaja enda kohta andmete küsimist määruses käsitlenud.

/allkirjastatud digitaalselt/

Kadri Levand
jurist
peadirektori volitusel

² Meediateenuste seaduse § 15 lg 2 kohaselt ei tohi ajakirjanduslikul eesmärgil informatsiooni töötlev isik informatsiooniallika nõusolekuta tema tuvastamist võimaldavaid andmeid avaldada.